Mal d'ull

Autor:
Data de publicació: 19-02-2023

El mal d'ull és una creença sobrenatural en una terrible maledicció [1] provocada per un encanteri malèvol, generalment donat a una persona quan no n'és conscient. El mal d'ull es remunta a uns 5.000 anys enrere. Al segle VI aC aparèix en vasos de beguda caldeus, coneguts com a "copes d'ulls",[2] com un tipus de màgia apotropaica. [3] Es troba en moltes cultures de la regió mediterrània, així com a l'Àsia occidental i a l'Àsia Central, amb aquestes cultures que sovint creuen que rebre el mal d'ull causarà desgràcia o lesions,[4] mentre que alguns altres creuen que és una mena de força sobrenatural que projecta o reflecteix una mirada malèvola sobre aquells que desitgen fer mal als altres (especialment innocents). Les iteracions més antigues del símbol sovint eren de ceràmica o argila; no obstant això, després de la producció de perles de vidre a la regió mediterrània aproximadament el 1500 aC, es van popularitzar les perles de mal d'ull entre fenicis, perses, grecs, romans i otomans. [5]

La idea expressada pel terme provoca que moltes cultures diferents per

Natzarets, encants utilitzats per evitar el mal d'ull.

El mal d'ull és una creença sobrenatural en una terrible maledicció [1] provocada per un encanteri malèvol, generalment donat a una persona quan no n'és conscient. El mal d'ull es remunta a uns 5.000 anys enrere. Al segle VI aC aparèix en vasos de beguda caldeus, coneguts com a "copes d'ulls",[2] com un tipus de màgia apotropaica. [3] Es troba en moltes cultures de la regió mediterrània, així com a l'Àsia occidental i a l'Àsia Central, amb aquestes cultures que sovint creuen que rebre el mal d'ull causarà desgràcia o lesions,[4] mentre que alguns altres creuen que és una mena de força sobrenatural que projecta o reflecteix una mirada malèvola sobre aquells que desitgen fer mal als altres (especialment innocents). Les iteracions més antigues del símbol sovint eren de ceràmica o argila; no obstant això, després de la producció de perles de vidre a la regió mediterrània aproximadament el 1500 aC, es van popularitzar les perles de mal d'ull entre fenicis, perses, grecs, romans i otomans. [5]

La idea expressada pel terme provoca que moltes cultures diferents persegueixin mesures de protecció contra ell, amb al voltant del 40% de la població mundial creient en el mal d'ull. [6] El concepte i la seva importància varien àmpliament entre diferents cultures, però és especialment prominent als Balcans, la Mediterrània i l'Àsia occidental. La idea apareix diverses vegades en la literatura rabínica jueva. [7] Altres amulets i talismans populars utilitzats per evitar el mal d'ull inclouen la hamsa, mentre que Itàlia (especialment el sud d'Itàlia) utilitza una varietat d'altres encants i gestos únics per defensar-se del mal d'ull, inclosos el cornicello, el cimaruta i el signe de les banyes.

Mentre que l'ull egipci d'Horus és un símbol similar de protecció i bona salut, el talismà grec d'ulls dolents protegeix específicament contra les mirades malèvoles. De la mateixa manera, es creu que els ulls-ídols (c. 8700–3500 aC) excavats al temple de l'ull de Tell Brak van ser figuretes ofertes als déus i, segons el Metropolitan Museum of Art, no estan relacionades amb la creença en el mal d'ull. [8][9]

Ull d'Horus

Contingut

Història

La creença en el mal d'ull es remunta almenys a l'antic Ugarit, com es testimonia en textos d'aquesta ciutat (ruïnes a l'actual Síria). Atès que la ciutat va ser destruïda cap al 1180 aC, durant el col·lapse de finals de l'edat del bronze per no ser mai reconstruïda, la creença es remunta almenys a aquest punt, i probablement abans. [10] Més tard, a l'antiguitat clàssica grega, es fa referència a Hesíode, Cal·límac, Plató, Diodor Siculus, Teòcrit, Plutarc, Heliodor, Plini el Vell i Aulus Gellius. L'enveja i els grecs de Peter Walcot (1978) va enumerar més d'un centenar d'obres d'aquests i altres autors que esmenten el mal d'ull. Observant que els grecs són un grup ètnic indígena de Grècia i el Llevant, es poden trobar artefactes d'aquesta regió. [11] Els autors antics esmenten sovint el ???????? ???????? (mal d'ull). [12]

Copa d'ulls de Kylix (530-520 aC), inscrita amb text calcídic. Presenta un motiu ocular, per evitar el mal d'ull.

Els autors clàssics van intentar descriure i explicar la funció del mal d'ull. Plutarc en la seva obra titulada Simposi té un capítol separat que descriu aquestes creences. [12] En la seva explicació científica va afirmar que els ulls eren la font principal, si no única, dels raigs mortals que se suposava que brollaven com dards enverinats dels buits interiors d'una persona que posseïa el mal d'ull. Plutarc va tractar el fenomen del mal d'ull com una cosa aparentment inexplicable que és font de meravella i causa d'incredulitat. [a] Plini el Vell va descriure la capacitat de certs encantadors africans de tenir el "poder de fascinació pels ulls i fins i tot poden matar aquells en els quals fixen la seva mirada". [b]

La idea del mal d'ull apareix en la poesia de Virgili en una conversa entre els pastors Menalcas i Damoetas. [c] En el passatge, Menalcas lamenta la mala salut del seu estoc: "Quin ull és el que ha fascinat els meus tendres xais?". Els evangelis cristians registren el fet que Jesús va advertir contra el mal d'ull en una llista de mals, tot i que sovint s'anomena amb un altre nom quan es tradueix del grec original (Marc 7:23)

Els antics grecs i romans creien que el mal d'ull podia afectar tant els humans com els animals, per exemple el bestiar. [12]

Protecció de l'ull

Més informació: Màgia apotropaica

La creença en el mal d'ull durant l'antiguitat variava en diferents regions i períodes. El mal d'ull no es temia amb la mateixa intensitat a tots els racons de l'Imperi Romà. Hi havia llocs en què la gent se sentia més conscient del perill del mal d'ull. A l'època romana, no només es considerava que els individus posseïen el poder del mal d'ull, sinó que es creia que tribus senceres, especialment les de Pontus i Escítia, eren transmissores del mal d'ull. [cal citació]

Es van utilitzar molts objectes i encants diferents per protegir-se de la fascinació. Els elements de protecció referits pels grecs amb una varietat de noms com apotropaia, probaskania, periammata, periapta i profylaktika. [13] Els grecs col·locaven talismans a les seves cases i portaven amulets per protegir-los del mal d'ull. [14] Peisistratus va penjar la figura d'una mena de llagosta davant l'Acròpolis d'Atenes per protegir-se. [12]

L'encant fàl·lic anomenat fascinum en llatí, del verb fascinare, "llançar un encanteri" (origen de la paraula anglesa "fascinate") és un exemple d'objecte apotropaic utilitzat contra el mal d'ull. S'han trobat a tot Europa i a l'Orient Mitjà des de contextos que daten del segle I aC fins al segle IV dC. [15] Els encants fàl·lics eren sovint objectes d'adorn personal (com penjolls i anells dels dits), però també apareixien com a talles de pedra als edificis,[16] mosaics i campanes de vent (tintinnabula). [17][18] Exemples de talles fàl·liques de pedra, com ara de Leptis Magna, representen un fal·lus desbocat que ataca un mal d'ull ejaculant cap a ell. [16] En descriure la seva capacitat per desviar el mal d'ull, Ralph Merrifield va descriure l'encant fàl·lic romà com una "mena de conductor de llamps per a la bona sort". [19]

Una altra manera de protegir-se de la fascinació utilitzada pels antics grecs i romans era escopir als plecs de la roba. [12]

Els antics grecs també tenien un vell costum de vestir els nens com a nenes per tal d'evitar el mal d'ull. [20]

A tot el món

Arbre amb nazars a Capadòcia, Turquia.

John Phillip, The Evil Eye (1859), un autoretrat que representa l'artista dibuixant un gitano espanyol que creu que se li està donant el mal d'ull.

La creença en el mal d'ull és més forta a Àsia Occidental, Amèrica Llatina, Àfrica Oriental i Occidental, Amèrica Central, Àsia meridional, Àsia Central i Europa, especialment la regió mediterrània; també s'ha estès a zones, incloent-hi el nord d'Europa, particularment a les regions celtes, i les Amèriques, on va ser portat per colons europeus i immigrants d'Àsia Occidental. [cal citació]

La creença en el mal d'ull es troba en la doctrina islàmica, basada en l'afirmació del profeta islàmic Mahoma: "La influència d'un mal d'ull és un fet ..." [Sahih Muslim, llibre 26, número 5427]. [21] Els musulmans també practiquen habitualment les pràctiques autèntiques d'evitar el mal d'ull: en lloc d'expressar directament l'apreciació de, per exemple, la bellesa d'un nen, és habitual dir Masha'Allah, és a dir, "Déu ho ha volgut", o invocar les benediccions de Déu sobre l'objecte o la persona que s'admira. [22]

Una sèrie de creences sobre el mal d'ull també es troben en la religió popular, normalment girant al voltant de l'ús d'amulets o talismans com a mitjà de protecció. . A la regió de l'Egeu i altres zones on els ulls de color clar són relativament rars, es creu que les persones amb ulls verds, i especialment els ulls blaus, atorguen la maledicció, intencionadament o sense voler. [23] Així, a Grècia i Turquia, els amulets contra el mal d'ull prenen la forma d'ulls que miren enrere a algú i, en el quadre de John Phillip, assistim al xoc cultural experimentat per una dona que sospita que la mirada de l'artista implica que la mira amb mal d'ull.

Entre els que no prenen el mal d'ull literalment, ja sigui per raó de la cultura en què es van criar o perquè simplement no s'ho creuen, la frase, "donar a algú el mal d'ull" sol significar simplement enlluernar a la persona amb ràbia o fàstic. El terme ha entrat en ús comú dins de la llengua anglesa. Dins de la indústria de la radiodifusió, es refereix a quan un presentador indica a l'entrevistat o copresentador que deixi de parlar a causa de la manca de temps. [cal citació]

Talismans protectors i cures

La Hamsa, un encant fet per evitar el mal d'ull.

Els intents d'evitar la maledicció del mal d'ull han donat lloc a diversos talismans en moltes cultures. Com a classe, s'anomenen "apotropaics" (grec per "profilàctic" / ????????????? o "protector", literalment: "s'allunya") talismans, és a dir, que s'allunyen o es tornen perjudicats.

Els discs o boles, formats per cercles concèntrics blaus i blancs (normalment, de dins a fora, blau fosc, blau clar, blanc i blau fosc) que representen un mal d'ull són talismans apotropaics comuns a l'Àsia occidental i als Balcans, que es troben a les proes dels vaixells i en altres llocs; en algunes formes del folklore, se suposa que els ulls mirant dobleguen la mirada maliciosa cap al bruixot.

Conegut com a natzar (turc: nazar boncu?u o nazarl?k), aquest talismà es veu amb més freqüència a Turquia, es troba en o en cases i vehicles o es porta com a perles.

Detall d'un kilim anatoli del segle 19, amb fileres de creus (turc: Haç) i ganxos dispersos en forma de S (turc: Çengel), tots dos per evitar el mal d'ull[24]

La paraula hamsa, també escrita khamsa i hamesh, significa "cinc" referint-se als dits de la mà. En la cultura jueva, la hamsa s'anomena mà de Miriam; en la cultura cristiana llevantina s'anomena Mà de Maria,[25][26] en algunes cultures musulmana i balcànica, la Mà de Fàtima. Tot i que condemnada com a superstició pels musulmans doctrinaris,[27] és gairebé exclusivament entre el Pròxim Orient i la Mediterrània que la creença en mirades envejoses conté el poder destructiu o el poder talismànic d'un natzaret per defensar-se'n. Per als seguidors d'altres religions de la regió, el natzaret és una decoració atractiva.

Una varietat de motius per evitar el mal d'ull es teixeixen comunament en catifes tribals de kilim. Aquests motius inclouen una creu (turc: Haç) per dividir el mal d'ull en quatre, un ganxo (turc: Çengel) per destruir el mal d'ull, o un ull humà (turc: Göz) per evitar la mirada malvada. La forma d'un amulet afortunat (turc: Muska; sovint, un paquet triangular que conté un vers sagrat) sovint es teixeix en kilims per la mateixa raó. [24]

Per religió
En el judaisme

Collaret protector rosa amb un penjoll en forma de cor i monedes dissenyades per distreure el mal d'ull, 1944, Basilea. A la col·lecció del Museu Jueu de Suïssa.

El mal d'ull s'esmenta diverses vegades en el clàssic Pirkei Avot (Ètica dels nostres pares). En el capítol II, cinc deixebles del rabí Yochanan ben Zakai donen consells sobre com seguir el bon camí de la vida i evitar el dolent. El rabí Eliezer diu que un mal d'ull és pitjor que un mal amic, un mal veí o un mal cor.

L'exegete talmúdic, Rashi, diu arran de les paraules dels savis d'Israel que quan els deu fills de Jacob van baixar a Egipte per comprar provisions, es van fer discrets entrant cadascun en una porta separada, de manera que no serien contemplats pels egipcis locals i, per tant, desencadenarien una resposta malèvola (el Mal d'ull) pels seus espectadors, veient que tots eren guapos i de disposicions valentes i virils. [28]

Alguns jueus creuen que un "bon ull" designa una actitud de bona voluntat i bondat envers els altres. Algú que tingui

aquesta actitud a la vida s'alegrarà quan el seu company prosperi; desitjarà bé a tothom. [29] Un "mal d'ull" denota l'actitud contrària. Un home amb "mal d'ull" no només no sentirà alegria, sinó que experimentarà angoixa real quan els altres prosperin i s'alegraran quan els altres pateixin. Una persona d'aquest personatge representa un gran perill per a la puresa moral, segons alguns jueus. [30]

El rabí Abraham Isaac Kook va explicar que el mal d'ull és "un exemple de com una ànima pot afectar a una altra a través de connexions invisibles entre elles. Tots estem influenciats pel nostre entorn... El mal d'ull és l'impacte verinós dels sentiments malignes de gelosia i enveja dels que ens envolten". [31]

Molts jueus observadors eviten parlar d'objectes valuosos que posseeixen, de bona sort que els ha arribat i, en particular, dels seus fills. Si s'esmenta algun d'aquests, el parlant i/o oient dirà b'li ayin hara (hebreu), que significa "sense mal d'ull", o kein eina hara (jiddisch; sovint escurçat a kennahara), "sense mal d'ull". Una altra manera d'evitar el mal d'ull és escopir tres vegades (o fingir- ho). Els romans anomenen aquest costum "despuere malum", per escopir al mal. [32] També s'ha suggerit [per qui?] el 10è Manament: "No cobegeu res que pertanyi al vostre proïsme" és una llei contra atorgar el mal d'ull a una altra persona.

Els rituals que envolten el naixement i els nens petits sovint se centren en la protecció del mal d'ull. Un exemple d'això són els collarets tèxtils que porten els nois per al seu brit milah, especialment a les regions d'Alsàcia, Alemanya del Sud i Suïssa. Els collarets sovint tenien una moneda central o corall de colors, dissenyada per allunyar el mal d'ull del noi i protegir-lo així durant la circumcisió. [33]

En el cristianisme

Les creences del cristianisme sobre el mal d'ull es poden localitzar en alguns passatges de la Bíblia. A Lluc 11:34 Jesús es referia a l'ull com la llàntia del cos. Si l'ull d'una persona és generós, tot el seu cos estarà ple de llum. Si el seu ull és dolent, tot el seu cos estarà ple de foscor.

A l'Evangeli de Marc a la Marca 7:22 s'esmenta el ???????? ???????, que significa el mal d'ull en grec. [34]

Alguns cristians porten collarets creuats que creuen que la creu ofereix protecció contra Satanàs. [35][36]

Una forma senzilla i instantània de protecció als països cristians europeus és fer el signe de la creu amb la mà i apuntar dos dits, el dit índex i el dit del mig, cap a la suposada font d'influència o suposada víctima tal com es descriu al primer capítol de la novel·la Dràcula de Bram Stoker publicada el 1897:

Quan vam començar, la multitud al voltant de la porta de la fonda, que en aquell moment s'havia inflat fins a una mida considerable, tots van fer el senyal de la creu i van apuntar dos dits cap a mi. Amb certa dificultat, vaig aconseguir que un company de viatge em digués què volien dir. Al principi no contestava, però en assabentar-se que jo era anglès, em va explicar que era un encant o una guàrdia contra el mal d'ull. [37]

A l'Islam

A l'Islam, el mal d'ull, o al-'ayn ?????, també ??? ???????), és una creença comuna que els individus tenen el poder de causar danys a persones, animals o objectes, mirant-los d'una manera que indica gelosia. [38] Tot i que l'enveja activa el mal d'ull, això passa (o sol passar) inconscientment, i la persona que el llança no se'n fa responsable (o normalment no se'n fa responsable). [39] A més de ser mirat, l'astrologia pot jugar un paper. Algú pot convertir-se en víctima del mal d'ull en virtut d'una "configuració celeste desfavorable" en el moment del naixement de la víctima, "segons alguns estudiosos". [39]

Entre els rituals per evitar el mal d'ull hi ha dir "TabarakAllah" (????? ????) ("Benediccions de Déu")[cal citació] o "Masha'Allah" (?? ??? ????) ("Déu ho ha volgut") si es vol fer un compliment. [40]

Per regió geogràfica

Carib/Índies Occidentals

A Trinitat i Tobago, el mal d'ull s'anomena maljo (del francès mal yeux, que significa 'mal ull'). El terme s'utilitza en l'infinitiu (to maljo) i com a substantiu (tenir/aconseguir maljo) referint-se a persones que han estat afligides. Maljo es pot transmetre sense voler, però es creu que és més greu quan prové d'una persona envejosa o amb males intencions. Es creu que passa més fàcilment quan es mira una persona, sobretot mentre menja menjar. Una persona que ha estat presa pel "mal ull" pot experimentar malalties o desgràcia inexplicables. En les llegendes rurals tradicionals, "La creença general és que els metges no poden curar el maljo----només que les persones que coneixen oracions poden

"tallar" el maljo i, per tant, curar la víctima". [41]

Hi ha diversos enfocaments seculars per combatre el maljo, però els casos més extrems se solen anomenar rituals espirituals, amb una influència particularment forta de la religió hindú.

En els aspectes no religiosos, hi ha una forta associació cultural entre el mal d'ull i el color blau. Es creu que evita el maljo quan es porta com a roba o accessoris, tant és així que alguns tons cridaners es denominen "blau maljo". Els ornaments blaus es poden utilitzar per protegir una llar i les ampolles blaves de llet de magnèsia s'han penjat als arbres o s'han col·locat al pati que envolta una propietat. [cal citació]

El sabó blau i l'Albion Blue (un colorant indi anomenat trinbagonians simplement com a 'blau') s'utilitzen tradicionalment per al rentat domèstic, però també es consideren per prevenir el maljo si s'utilitza en aigua de bany o per ungir les plantes dels peus.

Les perles jumbie són les llavors verinoses de l'arbre de pèsols del Rosari que s'utilitzen per fer joies que també allunyen el maljo i els mals esperits.

Una superstició és que un pessic pot revertir el maljo després de les interaccions interpersonals, sobretot si un es mira o se li dóna un compliment. Alguns també creuen que fregar-se la pròpia saliva al cabell contraresta el maljo en general, però sobretot per l'enveja de la textura i la longitud del cabell.

També es creu que un bany al mar alleuja una persona afligida.

Els creients de Maljo estan especialment preocupats per la protecció dels nadons i els nens, que es consideren més vulnerables als seus efectes. Pot ser "causada per algú nascut amb una "llum" als ulls quan aquesta persona mira admirablement a un nen. També es pot produir amb un pat al cap, o amb només un cop d'ull. Tant si es pretén com si no, els compliments (...) poden causar maljo. Pot ser causada per un desconegut, per un membre de la família immediata del nen o per un altre familiar. [41] Fins i tot pot ser transmès per un pare obsessionat amb el seu propi fill. Un nadó amb maljo "es nega a menjar o beure, plora contínuament i "pins lluny". Pot tenir un "atac de febre". [42]

Tradicionalment es donen polseres fetes amb perles a raig als nounats per portar-les com a mesura preventiva, mentre que els ancians també recomanen assegurar una bossa de blau (colorant) a la roba del nadó. Això es deu al fet que un nounat és vist com el més vulnerable.

Seguint la influència de l'Índia Oriental, un tikka és un punt negre que es col·loca al front d'un nadó, pensat per distreure l'atenció del mal d'ull i protegir el nen com a tal.

El remei maljo més comú es presenta en forma d'un ritual hindú anomenat faraó. Pot ser practicat a casa (generalment per pares o ancians) o per un Pandit o practicant espiritual. Hi ha moltes variacions en el ritual, i les persones no hindús participen fàcilment si es considera que han estat afectades pel maljo.

L'aplicació principal en un faraó és una ploma de paó o una escombra cocoyea, una escombra tradicional feta amb el midrib de la fulla de palma de coco. Alguns també denuncien que s'està utilitzant un ganivet o un matxet. En alguns casos, l'escombra cocoyea es mesura contra una part determinada del cos a l'inici de la cerimònia, i es creu que és la confirmació del maljo si la longitud gravada ha canviat al final de la sessió. L'oficiant dirà una oració mentre utilitza l'eina d'elecció per raspallar la persona de cap a peus. L'oració es diu convencionalment en hindi, però també es pot dir en anglès.

Un faraó pot centrar-se en un punt específic d'aflicció o dolor (cap, cabell, esquena, peus, etc.).

No és estrany que es dugui a terme una cerimònia faraònica a nens i nadons. "La gent creu que el maljo pot causar la mort. Es van informar de dos tipus: el tipus "arrossegament", on el nadó es fa més petit i passa per tots els símptomes esmentats anteriorment, abans de marcir-se i morir; el maljo de "Vint-i-quatre hores", va dir matar en només vint-i-quatre hores si no s'obté ajuda efectiva". [41]

Un altre ritual hindú anomenat oucchay també s'utilitza per curar el maljo, tot i que també es podria anomenar indistintament faraó. Ingredients com la pell de ceba, la sal, la teranyina, el pebre picant o les llavors de mostassa, el tros d'una escombra de cocoyea, un cadenat dels cabells de la víctima (en el cas dels nens, és un cadenat dels cabells de la mare) s'emboliquen en un mocador o diari. L'officiant encerclarà els objectes embolicats al voltant del cos de la víctima abans de cremar-los tots. Es creu que si els elements creen una flama gran i esquerdada i una pudor bruta, és

un indici que la víctima tenia un cas greu de maljo. Al final del ritual, es pot demanar a la víctima que s'allunyi sense mirar enrere mentre els objectes cremen.

En la tradició baptista espiritual afrocaribenya i orisha, una peça especial de joieria anomenada "guàrdia" serà beneïda per un ancià, que invoca la seva protecció sobre el portador. Pot ser una perla de cintura, un anklet, un braçalet o un collaret. Per als nadons, es pot utilitzar un gran passador de seguretat com a guàrdia.

Grècia
Per a l'antiga Grècia, consulteu la secció Història de l'article.

A la Grècia moderna, el mal d'ull es coneix com a ???? ???? o simplement com a ???? (mati), "ull". S'allunya a través del procés de xematiasma (??????????), pel qual el "curandero" recita silenciosament una oració secreta transmesa per un parent més gran del sexe oposat, generalment un avi. Aquestes oracions només es revelen en circumstàncies específiques, ja que segons els seus costums aquells que les revelen indiscriminadament perden la seva capacitat de llançar el mal d'ull. Hi ha diverses versions regionals de l'oració en qüestió, una de comuna: "Santa Verge, Mare de Déu, si [inseriu el nom de la víctima] pateix el mal d'ull, allibereu-lo". El mal es va repetir tres vegades. Segons el costum, si un està realment afligit amb el mal d'ull, tant la víctima com el "curandero", comencen a badallar profusament. A continuació, el "curandero" realitza el signe de la creu tres vegades i emet sons semblants a escopir a l'aire tres vegades.

Una altra "prova" que s'utilitza per comprovar si el mal d'ull va ser fos és el de l'oli: en condicions normals, l'oli d'oliva flota a l'aigua, ja que és menys dens que l'aigua. La prova de l'oli es realitza col·locant una gota d'oli d'oliva en un got d'aigua, típicament aigua santa. [43] Si la gota flota, la prova conclou que no hi ha mal d'ull implicat. Si la gota s'enfonsa, s'afirma que el mal d'ull es llança de fet. Una altra forma de la prova és col·locar dues gotes d'oli d'oliva en un got d'aigua. Si les gotes romanen separades, la prova conclou que no hi ha mal d'ull, però si es fusionen, n'hi ha. També hi ha una tercera forma on en un plat ple d'aigua el "curandero" col·loca tres o nou gotes d'oli. Si les gotes d'oli es fan més grans i finalment es dissolen a l'aigua, hi ha un mal d'ull. Si les gotes romanen separades de l'aigua en forma de cercle petit no n'hi ha. Les primeres gotes són les més importants i el nombre de gotes que es dissolen en aigua indica la força del mal d'ull. Tingueu en compte que es parla d'un cant secret quan es realitzen aquestes proves. Les paraules del cant es practiquen tancades i només es poden passar d'home a dona, o de dona a home.[cal citació]

Hi ha una altra forma de la "prova" on el "curandero" prepara uns quants clau perforant cadascun amb un passador. Després encén una espelma i agafa un clau clavat amb unes tisores. A continuació, l'utilitza per fer el signe de la creu sobre els afligits, mentre que als afligits se'ls demana que pensin en una persona que pot haver-li donat el mal d'ull. A continuació, el curandero sosté el clau sobre la flama. Si el clau crema silenciosament, no hi ha mal d'ull present; tanmateix, si el clau explota o crema sorollosament, això vol dir que la persona en els pensaments dels afligits és la que ha llançat el mal d'ull. [cal citació] A mesura que el clau explota, el mal d'ull s'allibera dels afligits. Es considera que els clau que cremen amb una mica de soroll són ????? - paraules - algú que et fa bocabadat que hauries de desconfiar. Els clau cremats s'extingeixen en un got d'aigua i posteriorment són enterrats al jardí juntament amb els passadors, ja que es consideren contaminats. Els grecs també evitaran el mal d'ull dient ???? ?? ?? ?? ???????! que es tradueix en "escopir perquè no et doni el mal d'ull". Contràriament a la creença popular, el mal d'ull no és necessàriament donat per algú que us desitja malalt, sinó que prové de l'admiració, si es considera que l'admiració és una emoció obligada de sorpresa per l'èxit d'un rival sobre el pla malvat. Com que tècnicament és possible donar-se el mal d'ull, s'aconsella ser humil.

Els Pares grecs van acceptar la creença tradicional en el mal d'ull, però la van atribuir al diable i a l'enveja. En la teologia grega, el mal d'ull o vaskania (????????) es considera perjudicial per a aquell l'enveja del qual l'infligeix tant als altres com per al malalt. L'Església grega té una antiga oració contra la vaskania del Megan Hieron Synekdemon (????? ????? ??????????) llibre d'oracions. [44]

Assiris

Un penjoll d'ulls robí d'una antiga civilització [quan?] a Mesopotàmia[on?] possiblement es va utilitzar com a amulet per protegir-se dels mals ulls. Col·lecció Adilnor.

La creença del mal d'ull és forta en els assiris. Sovint es porta una perla blava / turquesa amb dos petits forats que s'assemblen als ulls al voltant d'un collaret i es diu que protegeix dels mals ulls. Alguns també poden escopir tres vegades sense saliva. Es diu que les persones amb ulls verds o blaus són més propenses a l'efecte mal d'ull. [cal citació][Cal aclariment]

Turquia
Article principal: Natzar (amulet)

Ornaments de natzaret de forma tradicional

Un natzaret típic està fet de vidre fet a mà amb cercles concèntrics o formes de llàgrima en blau fosc, blanc, blau clar i negre, ocasionalment amb una vora groga/daurada. [45]

Les cultures que tenen natzars o alguna variació inclouen Turquia, Romania, Albània, Macedònia del Nord, Bòsnia i Her cegovina, Bulgària, Grècia, Xipre, Síria, Líban, Jordània, Palestina, Egipte, Armènia, Iran, Índia, Israel, Pakistan, Uzbeki stan, Afganistan, Türkmenistan, Iraq i Azerbaidjan,[46] on el natzar és sovint penjat a cases, oficines, cotxes, roba infantil o incorporat en joies i ornaments. [45]

Són una opció popular de record amb els turistes. [47]

Etiòpia
Article principal: Buda (religió popular)

La creença en el mal d'ull, o buda (var. bouda), està molt estesa a Etiòpia. [48] Generalment es creu que Buda és un poder mantingut i exercit per aquells d'un grup social diferent, per exemple entre els treballadors del metall. Alguns cristians etíops porten un amulet o talismà, conegut com a kitab, o invocaran el nom de Déu, per evitar els mals efectes de buda. [49] Un deutor, que és un sacerdot desordenat o un laic educat, crearà aquests amulets protectors o talismans. [50][51]

Senegal
L'equivalent al mal d'ull en Wolof seria el "tiat". Es creu que els objectes bells poden trencar-se si els altres els miren amb enveja. Per repel·lir l'efecte del mal d'ull, els senegalesos poden portar polseres de closca de vaca. Es diu que les petxines de mar absorbeixen l'energia negativa del tat i s'enfosqueixen gradualment fins que es trenca el braçalet. També és habitual que les persones supersticioses portin "gris-gris" fet per un marabouts per evitar desgràcies. [cal citació]

Subcontinent indi
L'Índia
Article principal: Nazar battu

Als estats del nord de l'Índia, com el Panjab, Uttar Pradesh, Rajasthan, Haryana, Uttarakhand i Himachal Pradesh, el mal d'ull s'anomena "natzar" (que significa mirada o visió) o més comunament Buri Nazar. Es pot utilitzar una polsera d'encant, un tatuatge o un altre objecte (Nazar battu) o un eslògan (Chashme Baddoor (eslògan)) per evitar el mal d'ull. Alguns propietaris de camions escriuen l'eslògan per evitar el mal d'ull: "buri nazar wale tera muh kala" ("O mals ulls, que la teva cara es torni negra").

A Andhra Pradesh i Telangana, la gent l'anomena com a "Disti" o "Drusti", mentre que la gent de Tamil Nadu l'anomena "drishti" o "kannu" (traduït, significa mal d'ull). La gent de Kerala també l'anomena "drishti" o "kannu", aquest últim dels quals és malaialam per "ull". La gent de Karnataka l'anomena "Drushti", similar a altres llengües del sud de l'Índia. Per eliminar Drishti, la gent segueix diversos mètodes basats en la seva cultura / àrea. Els articles que s'utilitzen sovint són sal de roca, xilis vermells, carbasses blanques, tela oliada o llimones recobertes de kumkuma. La gent elimina Drishti

girant qualsevol d'aquests elements al voltant de la persona afectada. La persona que el retiri cremarà l'article o el descartarà en un lloc on és probable que altres no imprimeixin aquests articles. La gent penja imatges d'ogres ferotges i espantosos a les seves cases o vehicles, per evitar el mal d'ull. [52]

A l'Índia, els nadons i els nounats solen tenir l'ull adornat amb kajal o eyeliner. Això seria negre, ja que es creu a l'Índia que el negre s'allunya del mal d'ull o de qualsevol aura malvada. El cordó umbilical dels nadons sovint es conserva i es cola en un penjoll metàl·lic, i es lliga a una corda negra -els nadons poden portar-ho com a cadena, polsera o cinturó-, la creença, una vegada més, és que això protegeix el nadó del drishti. Aquesta és una pràctica que s'ha seguit des de temps històrics. La gent sol eliminar el drishti en dies de lluna plena o lluna nova, ja que aquests dies es consideren auspicis a l'Índia.

Els indis sovint deixen petites taques de sal de roca fora de casa i pengen arranjaments de xilis verds, fulles de neem i llimones a la seva caiguda. La creença és que això allunyarà el mal d'ull llançat a les famílies pels detractors. [53]

Pakistan
Vegeu també: Folklore pakistanès

Al Pakistan, el mal d'ull s'anomena Natzar (???). La gent sol recórrer a la lectura dels tres últims capítols de l'Alcorà, és a dir, Sura Ikhlas, Sura Al-Falaq i Sura Al-Nas. "Masha'Allah" (?? ??? ????) ("Déu ho ha fet") es diu comunament per evitar el mal d'ull. La comprensió del mal d'ull varia segons el nivell d'educació. Alguns perceben que l'ús del color negre és útil per protegir-se del mal d'ull. Altres utilitzen "taawiz" per evitar el mal d'ull. Els propietaris de camions i altres vehicles de transport públic es poden veure habitualment utilitzant un petit drap negre als para-xocs per evitar el mal d'ull. [54]

Itàlia

Diversos amulets de mal d'ull d'Itàlia com el cornicello, cimaruta i lunula (1895).

El corniello, "trompa petita", també anomenat cornetto ("trompa petita", plural cornetti), és un amulet llarg i suaument retorçat en forma de banya. Els cornicelli solen estar tallats de corall vermell o fets d'or o plata. El tipus de banya que pretenen copiar no és una banya d'ovella arrissada o banya de cabra, sinó més aviat com la banya retorçada d'un eland africà o un bitxo. [55] Una dent o tuft de pell del llop italià es va portar com a talismà contra el mal d'ull. [56]

Una idea que els suggeriments que fan els símbols sexuals distreuen la bruixa de l'esforç mental necessari per atorgar amb èxit la maledicció. Una altra és que com que l'efecte de l'ull era assecar líquids, l'assecat del fal·lus (que provoca impotència masculina) s'evitaria buscant refugi en els genitals femenins humits. Entre els antics romans i els seus descendents culturals a les nacions mediterrànies, aquells que no estaven fortificats amb encants fàl·lics havien de fer ús de gestos sexuals per evitar la vista. Aquests gestos inclouen rascar-se els testicles (per als homes), així com el gest mano cornuta i el signe de la figa; un puny amb el polze pressionat entre els dits índex i mig, que representa el fal·lus dins de la vagina. A més dels talismans fàl·lics, les estàtues de mans en aquests gestos, o cobertes de símbols màgics, eren portades pels romans com a talismans.

Dues insígnies de mà (signe de figa i signe amb banyes) utilitzades a Itàlia contra el mal d'ull (1914).

L'eixugaparabrises del mal d'ull, el jettatore, es descriu com tenir un aspecte facial cridaner, unes celles arquejades altes amb una mirada descarnada que salta dels seus ulls. Sovint té fama d'implicació clandestina amb poders foscos i és objecte de xafarderies sobre tractes de màgia i altres pràctiques prohibides. Els homes d'èxit que tenen un magnetisme personal tremend guanyen ràpidament notorietat com a jettatori. El papa Pius IX va ser temut pel seu mal d'ull, i tot un cicle d'històries sobre els desastres que van passar al seu pas van ser actuals a Roma durant les últimes dècades del segle 19. Personatges públics de tot tipus, des de poetes fins a gàngsters, han tingut atribuïdes les seves habilitats especialitzades al poder dels seus ulls. [57]

Malta
El símbol de l'ull, conegut com "l-g?ajn", és comú en les barques de pesca tradicionals que es coneixen com luzzu. Es diu que protegeixen els pescadors de les tempestes i les intencions malicioses. [58]

Brazil
Els brasilers generalment associaran mau-olhado ("acte de donar mala mirada") o olho gordo ("ull gros", és a dir, "ull gluttonós") amb enveja o gelosia sobre les plantes domèstiques i de jardí (que, després de mesos o anys de salut i bellesa, de sobte es debilitaran, es marciran i moriran, sense signes aparents de plaga, després de la visita d'un determinat amic o familiar), cabells atractius i menys sovint èxit econòmic o romàntic i harmonia familiar.

A diferència de la majoria de cultures, no es veu que mau-olhado sigui una cosa que posi en risc els nadons petits. Se suposa que els "pagans" o nens no batejats estan en risc de bruxes (bruixes), que tenen una intenció maligna en lloc de només mau-olhado. Probablement reflecteix els contes populars gallecs sobre els meigas o magas portuguesos, (bruixes), ja que el Brasil colonial va ser poblat principalment per portuguesos, en nombre superior a tots els europeus per establir-se estats units anteriors a la independència. S'interpreta que aquestes bruxes han pres la forma d'arnes, sovint molt fosques, que molesten els nens a la nit i treuen la seva energia. Per aquesta raó, els brasilers cristians solen tenir amulets en forma de crucifixos al voltant, al costat o dins dels llits on dormen els nens.

No obstant això, els nens més grans, especialment els nois, que compleixen els ideals culturals de comportar-se extremadament bé (per exemple, no tenir cap problema en menjar bé una gran varietat d'aliments, ser obedients i respectuosos amb els adults, amables, educats, estudiosos i no demostrar mala sang amb altres nens o els seus germans) que inesperadament es converteixen en adolescents o adults problemàtics (per exemple, mancats de bons hàbits de salut, mandra extrema o falta de motivació cap als seus objectius vitals, tenir trastorns alimentaris o ser propensos a la delinqüència), es diu que van ser víctimes de mau-olhado procedents de pares de nens el comportament dels quals no era tan admirable.

Els amulets que protegeixen contra el mau-olhado solen ser generalment resistents, lleument a plantes fortament tòxiques i fosques en llocs específics i estratègics d'un jardí o l'entrada a una casa. Aquests inclouen comigo-ninguém-pode ("contra-me-ningú-pot"), Dieffenbachia, espada-de-são-jorge ("Espasa de Sant Jordi"), Sansevieria trifasciata i Guiné ("Guinea"), Petiveria alliacea (l'alga de Guinea). Per a aquells que no tinguin espai o vulguin "higienitzar" llocs específics, tots es poden plantar junts en un sol test sete ervas ("set herbes [afortunades]"), que també inclourà arruda (rue comuna), pimenteira (Capsicum annuum), manjericão (alfàbrega) i alecrim (romaní). [59] (Tot i que els últims quatre no han de ser utilitzats per als seus propòsits culinaris comuns pels humans.) Altres amulets populars contra el mal d'ull inclouen: l'ús de miralls, a l'exterior de la porta principal de casa vostra o també a l'interior de casa vostra de cara a la porta principal; una figureta d'elefant amb l'esquena a la porta principal; i la sal gruixuda, col·locada en llocs específics de casa. [60]

Espanya i Amèrica Llatina
El mal d'ull o Mal de Ojo ha estat profundament arrelat en la cultura popular espanyola al llarg de la seva història i Espanya és l'origen d'aquesta superstició a Llatinoamèrica.

A Mèxic i Amèrica Central, els nadons es consideren amb especial risc per al mal d'ull (vegeu mal d'ull, a dalt) i sovint se'ls dóna un braçalet d'amulet com a protecció, normalment amb una taca semblant als ulls pintada a l'amulet. Una altra mesura preventiva és permetre que els admiradors toquin el nadó o el nen; de manera similar, una persona que porta una peça de roba que pot induir a l'enveja pot suggerir a altres persones que la toquin o d'alguna altra manera dissipar l'enveja.

Una cura tradicional a l'Amèrica Llatina consisteix en un curandero (curandero popular) escombrant un ou de gallina cru sobre el cos d'una víctima per absorbir el poder de la persona amb mal d'ull. Posteriorment, l'ou es trenca en un got amb aigua i es col·loca sota el llit del pacient a prop del cap. De vegades es comprova immediatament perquè l'ou apareix com si s'hagués cuinat. Quan això passa vol dir que el pacient sí que tenia Mal de Ojo. D'alguna manera el Mal de Ojo s'ha traslladat a l'òvul i la pacient de seguida es posa bé. (Febre, dolor i diarrea, nàusees/vòmits desapareixen a

l'instant) En la cultura tradicional hispànica del sud-oest dels Estats Units i algunes parts d'Amèrica Llatina, l'ou es pot transmetre sobre el pacient en un patró en forma de creu per tot el cos, mentre es recita l'oració del Senyor. L'ou també es col·loca en un got amb aigua, sota el llit i prop del cap, de vegades s'examina de seguida o al matí i si l'ou sembla que s'ha cuinat llavors vol dir que sí que van tenir Mal de Ojo i el pacient començarà a sentir-se millor. De vegades, si el pacient comença a emmalaltir i algú sap que havia mirat el pacient, normalment un nen, si la persona que mira va al nen i el toca, la malaltia del nen desapareix immediatament perquè s'alliberi l'energia Mal de Ojo. [61]

En algunes parts d'Amèrica del Sud l'acte d'ojear, que es podria traduir com per donar el mal d'ull a algú, és un acte involuntari. Algú pot ojear nadons, animals i objectes inanimats només mirant-los i admirant-los. Això pot produir malalties, molèsties o possiblement la mort en nadons o animals i fallades en objectes inanimats com cotxes o cases. És una creença comuna que, atès que es tracta d'un acte involuntari fet per persones amb l'aspecte pesat, la forma adequada de protecció és mitjançant la fixació d'un llaç vermell a l'animal, nadó o objecte, per tal d'atraure la mirada a la cinta en lloc de a l'objecte destinat a ser protegit. [62]

Mèxic

Aquesta secció necessita citacions addicionals per a la seva verificació. Si us plau, ajudeu a millorar aquest article afegint citacions a fonts fiables. El material no subcontractat pot ser desafiat i eliminat. (juny de 2011) (Més informació sobre com i quan eliminar aquest missatge de plantilla)

Mal de ojo (Mal: Malaltia - de ojo: D'ull. "Emmalaltir per la mirada d'un ull") sovint es produeix sense la dimensió de l'enveja, però en la mesura que l'enveja forma part de l'ojo, és una variant d'aquesta sensació subjacent d'inseguretat i relativa vulnerabilitat a forces poderoses i hostils de l'entorn. En el seu estudi sobre actituds mèdiques a la vall de Santa Clara de Califòrnia, Margaret Clark arriba essencialment a la mateixa conclusió: "Entre la gent hispanoparlant de Sal si Puedes, el pacient és considerat com una víctima passiva i innocent de les forces malèvoles del seu entorn. Aquestes forces poden ser bruixes, mals esperits, les conseqüències de la pobresa o bacteris virulents que envaeixen el seu cos. El boc expiatori pot ser un treballador social visitant que, sense voler, "va llançar el mal d'ull" ... Els conceptes populars mexicans de malaltia es basen en part en la noció que les persones poden ser victimitzades pel comportament descuidat o malintencionat dels altres". [cal citació]

Un altre aspecte de la síndrome de mal ojo a Ixtepeji és una alteració de l'equilibri fred-calor de la víctima. Segons la creença popular, els mals efectes d'un atac són conseqüència de la força "calenta" de l'agressor que entra al cos del nen i el llança fora de l'equilibri. Currier ha mostrat com el sistema mexicà de fred-calor és un model popular inconscient de relacions socials sobre el qual es projecten les angoixes socials. Segons Currier, "la naturalesa de la societat camperola mexicana és tal que cada individu ha d'intentar contínuament aconseguir un equilibri entre dues forces socials oposades: la tendència cap a la intimitat i la cap a la retirada. [Per tant, es proposa] que la preocupació contínua de l'individu per aconseguir un equilibri entre "calor" i "fred" és una manera de recrear, en termes simbòlics, una activitat fonamental en les relacions socials". [63]

Puerto Rico

Aquesta secció no cita cap font. Si us plau, ajudeu a millorar aquesta secció afegint citacions a fonts fiables. El material

no subcontractat pot ser desafiat i eliminat. (març de 2020) (Més informació sobre com i quan s'ha de suprimir aquest missatge de plantilla)

A Puerto Rico, es creu que Mal de Ojo o "Mal d'ull" es produeix quan algú dóna un malvat resplendor de gelosia a algú, normalment quan la persona que rep l'enlluernament no és conscient. La gelosia es pot dissimular en un aspecte positiu com els elogis o l'admiració. Mal de Ojo es considera una maledicció i una malaltia. Es creu que sense una protecció adequada, s'espera que segueixin la mala sort, les lesions i la malaltia. Es creu que l'impacte de Mal de Ojo afecta la parla, les relacions, la feina, la família i, sobretot, la salut. Atès que Mal de Ojo se centra en l'enveja i els compliments, crea por a interactuar amb persones que estan fora de la seva cultura. Es podrien produir danys indirectes a ells o a la seva família. Quan es tracta de nens, es considera que són més susceptibles a Mal de Ojo i es creu que els pot debilitar, provocant malalties. A mesura que un nen creix es fan tots els esforços per protegir-los. Quan es diagnostica Mal de Ojo, és important notar els símptomes. Els símptomes físics poden incloure: pèrdua de gana, debilitat corporal, mal de panxa, insomni, febre, nàusees, infeccions oculars, falta d'energia i temperament.

Els símptomes ambientals poden incloure problemes financers, familiars i personals tan senzills com la ruptura d'un cotxe. És important per a aquells que creuen ser conscients de qualsevol cosa que ha anat malament perquè pot estar vinculada a Mal de Ojo. Els porto-riquenys estan protegits mitjançant l'ús de polseres Azabache. Mal de Ojo també es pot evitar tocant un nadó a l'hora de donar admiració. La pràctica més comuna de protecció a Puerto Rico és l'ús de polseres Azabache. Aquestes polseres tradicionalment tenen un amulet de corall negre o vermell unit. L'amulet té forma de puny amb un turmell de dit índex que sobresurt.

Polsera Azabache amb un puny i un turmell de dit índex que sobresurt

Els ous són el mètode més comú per curar Mal De Ojo. La corda vermella i els olis també utilitzats són més comuns en altres cultures, però encara s'utilitzen a Puerto Rico depenent del curandero o de la persona que es creu que té la capacitat de curar aquells que han estat objectiu. En última instància, l'acte de donar a algú el "Mal d'Ull" és un procés bastant senzill i es practica a tot el món.

Els Estats Units
El 1946, l'ocultista nord-americà Henri Gamache va publicar un text anomenat Terrors of the Evil Eye Exposed! (més tard reimprès com a Protecció contra el mal d'ull), que ofereix indicacions per defensar-se del mal d'ull. [64]

Cobertura mediàtica i de premsa
En algunes cultures, es diu que tant l'excés de compliment com l'enveja llancen una maledicció. Des de l'antiguitat aquestes malediccions s'han anomenat col·lectivament mal d'ull. Segons el llibre The Evil Eye del folklorista Alan Dundes,[65] la premissa de la creença és que un individu pot causar danys simplement mirant la persona o la propietat d'un altre. No obstant això, la protecció és fàcil d'aconseguir amb talismans que es poden portar, transportar o penjar a les llars, sovint incorporant els contorns d'un ull humà. Als països de l'Egeu, es creu que les persones amb ulls de color clar són particularment poderoses, i els amulets a Grècia i Turquia solen ser orbes blaus. Indis i jueus utilitzen encants amb les mans cap endavant amb un ull al centre; Els italians utilitzen banyes, formes fàl·liques destinades a distreure els encanteris. [66]

Noms en diversos idiomes
En la majoria dels idiomes, el nom es tradueix literalment a l'anglès com "bad eye", "evil eye", "evil look" o simplement "the Eye". Algunes variants d'aquest patró general d'arreu del món són:

En albanès es coneix com a "syri i keq" (Standard i Tosk), o com a "syni keq" (Gheg) que significa "mal d'ull". També s'utilitza habitualment "mësysh", que significa "llançar un mal d'ull".
A Amhàric d'Etiòpia, se l'anomena buda ??.
En àrab, ?ayn al-?as?d, ??? ??????, "l'ull de l'enveja". També s'utilitza ?Ayn ??rrah (??? ?????), traduint literalment a "ull calent".
En arameu assiri i siríac, és conegut com a ?ayn? b?št? ?????? ??????? , "mal d'ull"
En armeni, char atchk (??? ???) "mal d'ull" o "mal d'ull". Pel que fa a l'acte de donar una mirada malvada, es diu (traduït directament), "donar amb l'ull" o en armeni, "tal d'Atchkov".
A l'Azerbaidjan, "Göz d?ym?si" – traduint-se com a colpejat per un ull
En xinès s'anomena ???? (Caràcters tradicionals xinesos) / ???? (caràcters xinesos simplificats) (xié è zh? y?n, literalment "mal d'ull") o simplement ?? (xié y?n).
A Còrsega s'anomena "l'Ochju" (L'Ull).
En neerlandès es diu "het boze oog", literalment "l'ull maliciós" o "l'ull enfadat".
En esperanto, s'anomena "malica okulo" (ull maliciós).
En estonià, es diu "kuri silm" (ull dolent / enfadat)
En finès, es diu "paha silmä" (mal d'ull)
En francès, rep el nom de "le mauvais œil" (El mal ull)
En gallec, s'anomena "meigallo", de meiga, "bruixa" (i potser -allo, sufix diminutiu o aumentatiu; o contret amb ollo, "ull"; o allo, "all").
En alemany, es diu "böser Blick", literalment "mirada malvada".
En grec, a matiasma (????????) o mati (????) algú es refereix a l'acte de llançar el mal d'ull (mati és la paraula grega per ull); també: vaskania (????????, la paraula grega per jinx)[67]
En hebreu, ?áyin h?-rá? (????? ?????, "ull del mal")
En hindi i altres llengües del sud d'Àsia, (hindi: natzar (????); nazar lagna (???? ????)) significa estar afligit pel mal d'ull. (Tanmateix, generalment no té connotacions dolentes perquè suposadament l'ull d'una mare esquitxada també pot causar danys.)
En hongarès, gonosz szem significa "mal d'ull", però més estesa és l'expressió szemmelverés (lit. "colpejar amb ulls"), que fa referència al suposat/presumpte acte de fer mal a un per una mirada malvada
En irlandès, el terme drochshúil s'utilitza per al 'mal d'ull', sent un compost de 'droch' (dolent, pobre, malvat, malalt) i 'súil (ull). Això també es pot utilitzar per referir-se a algú amb una vista feble.
En indonesi la paraula 'dengki' es refereix al mal d'ull.
En italià, la paraula malocchio (pronunciat [ma?l?kkjo]) fa referència al mal d'ull.
En japonès es coneix com "??" ("jashi").
En kurd, s'anomena "Çav pîs/Chaw pis/ ??? ???"
En lituà el mal d'ull es coneix com "pikta akis", mentre que l'acte de mal veure s'anomena "nuži?r?jimas" (substantiu), "nuži?r?ti" (verb).
En malai, s'anomena mata jahat, que significa literalment "mal d'ull".
En malaialam es coneix com a kanneru – 'l'aixecament d'un ull (sobre un)'. 'Kanneru dosham' o 'drishti dosham' és el nom del fenomen.
En maltès es coneix com "l-g?ajn". És un símbol comú per evitar les males intencions.
En napolità es coneix com "'o mma'uocchje" que es tradueix literalment en "l'ull dolent/dolent/malèfic", que afecta les persones, especialment les dones i els nens que suposadament són els més vulnerables, amb múltiples problemes i problemes, derivats de problemes prenatals, avortaments espontanis, mort o malaltia infantil o mort d'una mare durant el part, a més d'afligir dones amb infertilitat, problemes sexuals, viduïtat precoç, etc., mentre que els homes afligits pateixen càncer, mandra, cobdícia, golafreria i altres malalties, discapacitats i malalties.
En persa es coneix com a "??? ???" (mirada/ulls lesionats que causen lesions) o "??? ???" (ull d'auguri)[68] "Cheshmeh Hasood", que significa ull gelós, o "Cheshme Nazar" que significa mal d'ull.
En polonès es coneix com "z?e oko" o "z?e spojrzenie" (mal d'ull / un mal enlluernament).
En portuguès, s'anomena "mau olhado", o "olho gordo" (literalment "ull gros"). La primera expressió s'utilitza a Portugal i la segona és més comuna al Brasil.
En panjabi es coneix com "????" (mal d'ull/un mal resplendor). Quan alguna cosa va malament, sovint es diu la frase "???? ??? ??" (Nazzar lag gyi).
En romanès, es coneix com a "deochi", que significa literalment "Per ull": una maledicció que et posa una mirada amb males intencions / gelosia.
En rus, "?????? ????" (vidre durnoy) significa "mal d'ull"; "?????" (sglaz) significa literalment "des de l'ull".
En sànscrit, una antiga llengua indo-ària, s'anomena "drishti dosha" (?????? ???) que significa malícia causada pel mal d'ull. (Però cf. "drishti (ioga)".)
En serbocroat (serbi, croat, bosnià i montenegrí), s'anomena Urokljivo oko (Cyr. ???????? ???). [69] La primera paraula és un adjectiu de la paraula urok/????, que significa encanteri o maledicció, i la segona paraula significa ull.
En eslovac, es coneix com a "z o?í", que significa "(venint) dels ulls".

En eslovè, es coneix com "Zlobno oko", que significa "mal d'ull".
En somali, s'anomena "il", o "ilaaco" o "sixir" (les dues primeres paraules signifiquen literalment "ull" i l'altra paraula que significa "màgia negra")
A Sinhala es coneix com a "?????" (æsvaha).
En castellà, mal de ojo significa literalment "mal de l'ull", ja que el nom no fa referència a l'ull real sinó al mal que suposadament prové d'ell. Llançar el mal d'ull és llavors echar mal de ojo, és a dir, "llançar el mal de l'Ull". [70]
En llengües berbers(tamazight/tamazi?t/????????/?????) es diu tafust (??????) que significa poca mà[71]
En tagàlog, es coneix com a ohiya o usog, que és una síndrome lligada a la cultura on una visita d'un desconegut afecta un nen amb malalties i convulsions sobtades.
En tàmil, "??? ??????" (kan padudhal) significa literalment "llançar un ull" (amb la intenció de causar danys). "???????" (kannooru) significa "dany de l'ull"
En crioll trinitari s'anomena 'maljo', derivat del francès 'mal yeux' que significa 'mal ull'
En turc kem göz significa mal d'ull i la cura és tenir un "natzar boncu?u", l'amulet de natzaret.
En suahili, s'anomena jicho ("l'ull"), o jicho baya, que significa literalment "mal d'ull".
En urdú, natzar (???) Chashm-é dolent (???? ??) o Nazar-é dolent (??????); nazar lagna significa estar afligit pel mal d'ull.
En gal·lès y llygad drwg, y llygad mall, drwglygad[72]
En jiddisch ??? ??? (ayin hora ??? ???)

Vegeu també
Amulets i altres proteccions

Azabache - Amulet espanyol i llatinoamericà utilitzat per evitar el mal d'ull, especialment en forma de passador col·locat sobre nadons
Eyepot (mimetisme) – com es troba en els organismes vius
La mà de Fàtima: un amulet en forma de palma popular a tot el nord d'Àfrica i a l'Orient Mitjà i que s'utilitza habitualment en joies i penjaments de parets. Representant la mà dreta oberta, una imatge reconeguda i utilitzada com a signe de protecció en moltes ocasions al llarg de la història, tradicionalment s'ha cregut que la mà de Fàtima (també coneguda com Hamsa) proporcionava defensa contra el mal d'ull.
Harmal – planta utilitzada com a protecció contra el mal d'ull
Armadura de mirall : es creu que protegeix no només de l'acer fred i les fletxes, sinó també del mal d'ull
Corda vermella (Càbala): un braçalet del judaisme usat per evitar el mal d'ull
Perles jumbie - llavors verinoses de l'arbre de pèsols del rosari que s'utilitzen per fer joies que allunyen el maljo (mal d'ull) i els mals esperits de la tradició trinbagoniana
Es creu que el color blau- a Trinitat i Tobago evita el mal d'ull, sobretot quan es porta com a peces de vestir o accessoris, així com en tint indigo

Criatures

Balor: un personatge de la llegenda irlandesa
Basilisc – Mirada de mort/ mirada petrificant
Beholder (Dungeons & Dragons) – invenció moderna
Cockatrice – Mirada de mort/mirada petrificant
Medusa i Gorgon - Mirada de petrificació, imatge també utilitzada com a protecció contra el mal d'ull
Petrifacció en la mitologia i la ficció

Conceptes

Ull de la Providència – un símbol que mostra un ull envoltat de raigs de llum o una glòria, i generalment tancat per un triangle.
Lashon hara – Concepte jueu de la "llengua dolenta"
Mateu 6:23 "Si l'ull prim és dolent" - El mal d'ull com a ingenerositat de l'esperit, d'aquí la foscor / ceguesa / mal en si mateix
Regla de tres
Escopofòbia: por de ser mirat
Usog - una versió filipina
[Sotho sud] leihlo la bobe kapa sefahlamahlo. És a dir, un ull per a totes les coses dolentes en els altres o una idea per fer que els altres ensopeguin i caiguin.. o un cop calent a la cara.

Notes explicatives

^ Plutarc, Moralia, llibre VII
^ Plini el Vell, Història Natural, VII.2
^ Virgili, Eclogues, III.1.103

Referències

^ Hargitai, Quinn (19 de febrer de 2018). "L'estrany poder del 'mal d'ull' ". Bbc. Arxivat de l'original el 9 Febrer 2021. [Consulta: 5 gener 2021].
^ Neophytou, Douka. "Copa d'ulls". Museu d'Art Ciclàdic. [Consulta: 16 febrer 2021].
^ Hildburgh, W (1946). "Apotropaisme en gerros grecs-pintures". Folklore. 57 (4): 154-178. DOI:10.1080/0015587X.1946.9717831. 1257502 JSTOR.
^ Ross, C (2010). "Hipòtesi:Les bases electrofisiològiques de la creença del mal d'ull". Antropologia de la Consciència. 21: 47-57. DOI:10.1111/j.1556-3537.2010.01020.x.
^ Smith, Elaine (6 de desembre de 2019). "Compte amb el mal d'ull. O comprar-ne un, només per a puntades de peu (Publicat el 2019)". The New York Times. Arxivat de l'original el 14 January 2021. [Consulta: 5 gener 2021].
^ Galt, Anthony H. (1982). "El mal d'ull com a imatge sintètica i els seus significats a l'illa de Pantelleria, Itàlia". Etnòleg nord-americà. 9 (4): 664-681. DOI:10.1525/ae.1982.9.4.02a00030. 644689 JSTOR.
^ Ulmer, Rivka (1994). KTAV Editorial, Inc. (ed.). El mal d'ull en la Bíblia i en la literatura rabínica. Pàg 176. ISBN 978-0-88125-463-1.
^ Rakic, Yelena. "Descobrint l'art del Pròxim Orient antic: excavacions arqueològiques amb el suport del Metropolitan Museum of Art". El Metropolitan Museum of Art. Arxivat de l'original el 28 November 2020. [Consulta: 16 febrer 2021].
^ Cooper, Arabella (2016). The Eyes Have It: Un estudi en profunditat dels ídols de l'ull Tell Brak al 4t mil·lenni aC: amb un enfocament principal en la funció i el significat (PDF) (Tesi). La Universitat de Sydney.
^ Pardee, Dennis (2002). "VIII. DECANTACIONS: RS 22.225: L'atac del mal d'ull i un contraatac". Escrits del Món Antic: Ritual i Culte a Ugarit (vol. 10). Atlanta: Societat de Literatura Bíblica. 161-166. ISBN 1-58983-026-1.
^ Roberts, J. M. (2004). La nova història dels pingüins del món (4a rev. ed.). Londres: Penguin. ISBN 9780141007236.
^ Jump up to:un b c d e Diccionari d'antiguitats gregues i romanes (1890), Fascinum
^ Lesley A. Beaumont (2013). Infància a l'antiga Atenes: iconografia i història social. Routledge. Pàg 62. ISBN 978-0415248747.
^ Alan Dundes (1992). El mal d'ull: un llibre de casos. Universitat de Wisconsin Press. p. 182. ISBN 9780299133344.
^ Whitmore, A. (2017). "Fascinant: màgia apotropaica i com portar penis". A Cifarelli, M.; Gawlinkski, L. (eds.). Què diré de la roba? Aproximacions teòriques i metodològiques a l'estudi del vestit a l'antiguitat. Boston, MA: Institut Americà d'Arqueologia. pàgines 47-65.
^ Jump up to:un b Parker, A. (2017). "Protegir les tropes? Talles fàl·liques al nord de la Gran Bretanya romana". A Parker, A (ed.). Ad Vallum: Papers sobre l'exèrcit romà i les fronteres en celebració del Doctor Brian Dobson. BAR Sèrie Britànica 631. Oxford: British Archaeological Report. 117-130.
^ Parker, A. (2018). "Les Campanes! Les Campanes! Acostant-se a tintinnabula a la Gran Bretanya romana i més enllà". A Parker, A.; Mckie, S. (eds.). Aproximacions materials a la màgia romana: objectes ocults i substàncies sobrenaturals. TRAC Temes en Arqueologia Romana 2. Oxford: Oxbow. pàgines 57-68.
^ Joans, C. (1989). "El fal·lus i el mal d'ull". Sexe o símbol? Imatges eròtiques de Grècia i Roma. Londres: British Museum Press.
^ Merrifield, R. (1969). Londres romà. Londres: Cassell. Pàg 170.
^ Apol·lodor, Biblioteca, nota 10
^ "Compendi USC-MSA de textos musulmans". Usc.edu. Arxivat de l'original el 2007-09-03. [Consulta: 2007-09-22].
^ "Du'a - Què dir quan té por d'afligir alguna cosa o algú amb un ull". Makedua.com. Arxivat de l'original el 2007-10-06. [Consulta: 2007-09-22].
^ Cora Lynn Daniels, et al., eds, Encyclopædia of Superstitions, Folklore, and the Occult Sciences of the World (Volum III), p. 1273, Univ. Press of the Pacific, Honolulu, ISBN 1-4102-0916-4
^ Jump up to:un b Erbek, Güran (1998). Catàleg Kilim nº 1. Maig Selçuk A. S. Edició=1r.
^ Llibres perennes, 1970, p. 186.
^ Trumball, 1896, p. 77.
^ Wilks, Andreu (2021-01-23). "L'autoritat religiosa de Turquia denuncia els encants de 'mal d'ull'". Al Jazeera Anglès. Arxivat de l'original el 2021-01-30. [Consulta: 2021-01-30].
^ Comentari de Rashi sobre el Gènesi 42:5; cf. Midrash Rabba (Gènesi Rabba, secció 91:6); Midrash Tanhuma (edició de Varsòvia), P. Miketz, secció 6; Targum Pseudo-Jonathan al Gènesi 42:5
^ "Mal d'ull en el judaisme". El meu aprenentatge jueu. Arxivat de l'original el 2013-04-30. [Consulta: 2013-03-24].

^ Capítols dels Pares, Traducció i Comentari de Samson Raphael Hirsch, Editorial Feldheim, ISBN 0-87306-182-9 pg. 32
^ Morrison, Chanan; Kook, Abraham Isaac Kook (2006). Or de la terra d'Israel: una nova llum a la porció setmanal de la Torà - Dels escrits del rabí Abraham Isaac HaKohen Kook'. Publicacions Urim. Pàg 88. ISBN 978-965-7108-92-5.
^ Joyce Eisenberg i Ellen Scolnic. "The Whole Spiel: Assaigs divertits sobre nudniks digitals, selfies seder i records de sopa de pollastre", Incompra Press, ISBN 978-0-692-72625-9 pg. 153
^ Cultura de naixement. Testimonis jueus de la Suïssa rural i els voltants (en alemany i anglès). Basilea: Naomi Lubrich. 2022. pp. 35–37. ISBN 978-3796546075.
^ Qualificació 7
^ Samaan, Moisès (25 d'agost de 2010). "Qui porta la Creu i quan?". Diòcesi ortodoxa copta de Los Angeles, califòrnia meridional i Hawaii. [Consulta: 18 agost 2020].
^ Liz James (30 d'abril de 2008). Sobrenaturalisme en el cristianisme: el seu creixement i cura. Mercer University Press. ISBN 9780881460940. A partir del segle V, la creu s'ha usat àmpliament com a amulet, i la novel·la Dràcula la tracta com una protecció contra els vampirs. Molts cristians continuen penjant miniatures polides de la creu al voltant del coll.
^ Dràcula Arxivat 2009-05-05 a Wayback Machine., la novel·la de Bram Stoker edició 1897 en línia. p. ?
^ "Evil Eye - Oxford Islamic Studies Online". www.oxfordislamicstudies.com. Arxivat de l'original el 2018-08-25. [Consulta: 2018-08-25]. Creença popular que una persona pot mirar o mirar la possessió preferida d'una altra persona i, si té enveja de la bona fortuna de l'altra persona, fer-la mal, danyar-la o destruir-la.
^ Jump up to:un b Kruk, Remke (Maig 2005). "Harry Potter al Golf: l'islam contemporani i l'ocultisme". British Journal of Middle Eastern Studies. 32 (1): 47-73. DOI:10.1080/13530190500081626. JSTOR 30037661. 2 S159793466CID.
^ "Mashallah: què vol dir, quan dir-ho i per què ho has de fer". El Nacional. Arxivat de l'original el 2018-08-25. [Consulta: 2018-08-25].
^ Jump up to:un b c Aho, Guillem R.; Minott, Kimlan (1977-03-01). "Medicina criolla i doctora: creences, pràctiques i orientacions populars a la medicina moderna en un entorn rural i industrial suburbà a Trinitat i Tobago, les Índies Occidentals" Ciències Socials i Medicina. 11 (5): 349-355. DOI:10.1016/0037-7856(77)90193-7. ISSN 0037-7856. 905845 PMID.
^ Simpson, George E. (octubre de 1962). "Medicina Popular a Trinitat". El Journal of American Folklore. 75 (298): 326-340. DOI:10.2307/538368. 538368 JSTOR.
^ Petropoulos, Joan (2008). "Paraula ritual i moviment simbòlic en encanteris contra el mal d'ull". Màgia grega: Antiga, Medieval i Moderna. Londres: Routledge. 107-117.
^ Dabilis, Andy. "Et poso un encanteri: la majoria dels grecs creuen en el mal d'ull" L'Herald Nacional. [Consulta: 16 febrer 2021].
^ Jump up to:un b Lonely Planet Orient Mitjà. Planeta solitari; 6 edició, 2009, p. 559.
^ Stoltz, Dustin (26 de maig de 2012). "El mal d'ull i el karma de muntanya a l'Azerbaidjan". www.dustinstoltz.com. Arxivat de l'original el 23 novembre 2016. [Consulta: 22 novembre 2016].
^ "La història i el significat del mal d'ull turc" 5 de maig de 2020. Arxivat de l'original el 2020-05-25. [Consulta: 2020-05-16].
^ Turner, John W. "Cristianisme ortodox etíop: fe i pràctiques". Un estudi de país: Etiòpia Arxivat 2012-09-10 a Wayback Machine. Thomas P. Ofcansky i LaVerle Berry, eds. Washington: Library of Congress Federal Research Division, 1991.
^ Kemp, Carles. "Etíops i eritreus. Arxivat 2012-12-10 a archive.today" Salut dels refugiats - Salut dels immigrants. Waco, Texas: Baylor University.
^ Finneran, Niall. "Creença etíop del mal d'ull i el simbolisme màgic del treball del ferro. Arxivat 2012-07-12 a Wayback Machine." Folklore, Vol. 114, 2003.
^ Geleta, Amsalu Tadesse. "Estudi de cas: La demonització i la pràctica de l'exorcisme a les esglésies etíops Arxivat 2010-01-01 a Wayback Machine." Comitè de Lausana per a l'Evangelització Mundial, Nairobi, agost de 2000.
^ Kannan, Shalini (2016). "Sorpreses i supersticions a la zona rural de Tamil Nadu". Arxivat de l'original el 2019-11-06. [Consulta: 2019-11-06].
^ Amariglio, Jack; Cullenberg, Esteve E; Ruccio, David F (2013). Postmodernisme, Economia i Coneixement. Routledge. pàg 217–. ISBN 978-1-134-83668-0.
^ Ghilzai, SA, i Kanwal, A. (2016) Anàlisi semiòtica de les creences del mal d'ull entre les cultures pakistaneses i el seu comportament predeterminat. Temes de Recerca en Ciències Socials, 47-67.
^ Sort Mojo. "El Corno (Amulet de banya italiana)". Arxivat de l'original el 1 September 2013. [Consulta: 9 febrer 2015].
^ (en italià) Altobello, G. (1921), Fauna dell'Abruzzo e del Molise. Mammiferi. IV. I Carnivori (Carnivora) Arxivat 2016-05-04 a Wayback Machine., Colitti e Figlio, Campobasso, pp. 38-45
^ Maloney, Clarence. El mal d'ull. Nova York: Columbia UP, 1976. Pàg 29. ISBN 0-231-04006-7.
^ "Una embarcació marinera tradicional a poc a poc en decadència". Arxivat de l'original el 2018-12-01. [Consulta: 2018-12-01].
^ Guizetti, Franco. ? «Conheça o poder e a proteção das sete ervas» (en portuguès). Arxivat de l'original el 12 desembre 2012. [Consulta: 19 gener 2012].

^ Caires, Olivia. ? «Proteja sua casa do mau olhado» (en português). Arxivat de l'original el 23 febrer 2015. [Consulta: 22 febrer 2015].
^ "Antropologia mèdica: explicacions de la malaltia". Arxivat de l'original el 2012-08-17.
^ Flórez, Franz. "El Mal de Ojo de la Etnografía Clásica y La Limpia Posmoderna" (PDF). Arxivat de l'original el 2011-07-27.
^ Maloney, Clarence. El mal d'ull. Nova York: Columbia UP, 1976. Pàg 184. ISBN 0-231-04006-7.
^ Gamache, Henri (1946) Terrors of the Evil Eye Exposed Raymond Publishing, Nova York, OCLC 9989883; reimprès el 1969 com a Protection Against Evil Dorene, Dallas, Texas, OCLC 39132235
^ Dundes, Alan (ed.) (1992) The Evil Eye: A Casebook University of Wisconsin Press, Madison, Wisconsin, ISBN 0-299-13334-6; publicat originalment el 1981 per Garland Publishing, Nova York
^ Rizzo, Johnna (abril 2013) National Geographic Magazine
^ Vaskania (????????) in ?????????????? ?????? ?????????????, (Encyclopedic Lexicon Eleftheroudakis) ed. 1928
^ loghatnaameh.com. "Diccionari de Dehkhoda – ??? ???? ?????". Loghatnaameh.com. Arxivat de l'original el 2011-07-18.
^ "Hakim Bey: Urokljivo oko (mal d'ull)". Kontrapunkt. 7 de febrer de 2006. Arxivat de l'original el 21 July 2011. [Consulta: 3 gener 2011].
^ "Real Academia Española de la Lengua. Diccionario Usual" (en castellà). Buscon.rae.es. Arxivat de l'original el 2012-06-14. [Consulta: 2010-04-30].
^ Haddadou, Mohand Akli (2006-2007). Dictionnaire des racines berbères communes : suivi d'un index française-berbère des termes relevés (PDF). [Algèria]: Haut Commissariat à l'Amazighité. ISBN 978-9961-789-98-8. Arxivat (PDF) de l'original el 2021-01-28. [Consulta: 2021-01-19].
^ "Geiriadur Prifysgol Cymru". Arxivat de l'original el 2020-07-25. [Consulta: 2020-07-24].

Per llegir més

Borthwick, E. Kerr (2001). "Sòcrates, Sòcrates i la paraula ???????????". El clàssic trimestral Nova Sèrie, 51(1): pp. 297–301
Dickie, Mathew W. (gener de 1991). "Heliodor i Plutarc al mal d'ull". Filologia Clàssica 86(1): pp. 17–29
Dundes, Alan (1992). El mal d'ull: un llibre de casos. Madison, WI: La Universitat de Wisconsin Press. ISBN 0-299-13334-6.
Elliott, John H. (2015). Compte amb el mal d'ull: el mal d'ull a la Bíblia i el món antic: Volum 1: Introducció, Mesopotàmia i Egipte. Eugène, O: Cascada.
Elliott, John H. (2016). Compte amb el mal d'ull: El mal d'ull a la Bíblia i el món antic: Volum 2: Grècia i Roma. Eugène, O: Cascada.
Elworthy, Frederick Thomas (1895). El mal d'ull: un relat d'aquesta superstició antiga i generalitzada. John Murray, Londres, OCLC 2079005; reimprès el 2004 com: The Evil Eye: The Classic Account of an Ancient Superstition Dover Publications, Mineola, Nova York, ISBN 0-486-43437-0 (text en línia Arxivat 2005-03-10 a Wayback Machine.)
Gifford, Edward S. (1958). El mal d'ull: estudis en el folklore de la visió. Macmillan, Nova York, OCLC 527256
Halsted L. Buscant refugi de l'envejós: La cultura material del mal d'ull des de l'antiguitat tardana fins a l'islam. Tesi doctoral. Universitat de Nova York; 2022.
Jones, Louis C. (1951). "El mal d'ull entre els europeus-americans". Folklore occidental 10(1): pp. 11–25
Limberis, Vasiliki (abril de 1991). "Els ulls infectats pel mal: l'homilia de Basili de Cesarea". The Harvard Theological Review 84(2): pp. 163–184.
Lykiardopoulos, Amica (1981). "El mal d'ull: cap a un estudi exhaustiu". Folklore 92(2): pp. 221–230
Meerloo, Joost Abraham Maurits (1971.) La intuïció i el mal d'ull: la història natural d'una superstició. Servire, Wassenaar, Països Baixos, OCLC 415660.
Shamash, Jack (2020). El mal d'ull: la màgia de l'enveja i la destrucció. Foxy Books, Londres. ISBN 978-1-5272-5860-0.
Slone, Kathleen Warner i Dickie, M. W. (1993). "Un gerro fàl·lic knidià de Corint". Hesperia 62(4): pp. 483–505. DOI:10.2307/148191. 148191 JSTOR.

Enllaços externs

Mira amb mal d'ull a Wiktionary, el diccionari gratuït.

Wikisource té el text de l'article de l'Encyclopædia Britannica de 1911 "Evil Eye".

A Wikimedia Commons hi ha contingut multimèdia relatiu a: Evil eye

"El mal d'ull" a Fortean Times
El mal d'ull de Frederick Thomas Elworthy
"Què és un 'Ayin Hara' (mal d'ull)?" - "Pregunta-li al rabí" a Ohr Somayach